

Gräv där du står

Beräknad tidsåtgång: 3 tim

Material: Luxmeter (ljusmätare), termometer, pH-mätare för jord, spade, anteckningsmaterial

Genomförande

Be eleverna ger förslag på vilka miljöfaktorer som påverkar skogens utseende (det bör komma med sådant som ljus, temperatur, markbeskaffenhet, näringsstillgång, vatten, pH-värde).

Förkasta inga förslag utan anteckna allt – eventuellt måste något sättas inom parentes eftersom man inte har möjlighet att undersöka just den faktorn.

Eleverna får läsa bruksanvisningar för att lärs sig använda den mätinstrument som finns tillgängliga exempelvis luxmeter och pH-mätare för jord.

Tag med klassen ut, gärna till en sluttning där grupper av elever kan undersöka marken högt upp på sluttningen, gärna krönet, och långt ner i sluttningen.

- Gräv i marken för att se hur den ser ut. Finns det olika skikt i jorden – mörka, ljusa, skikt med växtrester osv. Beskriv eller rita av. Hur luktar jorden?
- Finns det levande rötter eller smådjur någonstans? Var finns det mest fint rotträd? Var finns dött organsikt material? Kan ni känna igen olika rester från träd och växter som barr, kvistar, löv och blad?
- Jordmånen undersöks med rullningsprov. Ta lite av jorden från markens olika skikt och rulla ut det i handflatan så att det blir så tunt som möjligt. Om rullen går sönder när den är ganska grov finns det mycket sand i marken, om provet går att rulla till en tunn sträng är det mycket lera i marken. Vad innebär det för markens förmåga att behålla vatten om

det är sand eller lera i marken?

- Temperaturen mäts förstas med termometer. Mät i markskiktet och en bit ner i jorden
- Vattnet som miljöfaktor måste man diskutera. Var i sluttningen kan man vänta sig att marken håller sig fuktig och var är det torrast?

Undersök om hypotesen stämmer genom att ta ett jordprov från samma nivå i marken högt upp i sluttningen och långt ner i sluttningen och krama det hårt och se efter var det finns mest vatten i provet.

Eleverna får pröva sina instrument i sin vanliga skog. De redovisar vad de har registrerat och försöker visa på samband till exempel:

- Vilka träd och växter som trivs där det är torrt respektive fuktigt i marken.
- Vilka träd och växter som växer där det är mycket ljus och där det är ganska mörkt.

Dokumentera sluttningen i klassrummet på blädderblock med fukt, ljus och växter utritade.